

מסורת הש"ס

(א) [מסדרינן סח:] (ב) ימות
חולין כו; (ג) יצאנו
ב"ב קט"ו; (ד) [מסדרינן
סח:] (ה) יצאנו
(ו) יצאנו כו; (ז) יצאנו
כח; (ח) יצאנו
(ט) יצאנו
(י) יצאנו
(יא) יצאנו
(יב) יצאנו
(יג) יצאנו
(יד) יצאנו
(טו) יצאנו
(טז) יצאנו
(יז) יצאנו
(יח) יצאנו
(יט) יצאנו
(כ) יצאנו

תורה אור השלם

1. וְשָׁכַב אִישׁ אִתָּהּ שִׁכְבַּת
וְרָע וְנָעַל מִצֵּינִי אִשְׁחָה
וְנִתְּרָה וְהָיָה נִתְּרָה וְעַד
אֵין קָדָה וְהָיָה נִתְּרָה
בְּמִדְבָּר הַזֶּה
2. אֲשֶׁר בִּשְׁעָרָה יִשְׁוֹנִי
וְהָיָה פָּעֻץ וְהָיָה
3. וְהָיָה אֵת אִיבֹב מִן
הַשְּׂעָרָה יִתְּנֶה
אִיבֹב לֹא

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה קדוש כי
ואמר דש' לפס' למה שאמר
דבר שאמר אותו דק:

הגהות מהר"ב

(א) תוס' ד"ה אלה בניי וכו'
ומי לא דבר מלכא. כי שני
פרשי' וממנו דף לא ע"ה
נפשי' ועי' עין ע"ה שם
ועי':

תוס' הרא"ש

הוא נפקא לן מהווי לך
לאות יצא שבתות ימים
טובים שהן עצמן אות: ואי
זו זו (ו) שקדושיה בטענת.
הוקשה הרב"ן כי יכל ליה
לר' ישמעאל מהני דפיק
דיבמות אי אהא יכול לומר
בחמותו ואם חמותו
סמיאנו. שמואל נמי דאמר
בפ' המדיר קדשה על הנאי
וכנס סתם אפי' בעל אינה
צריכה גט. א"כ לדיריה נמי
מצינו חמות ממאנת ולא
מצינו לימור דאפי' רבא
אינה צריכה דהא קמי' הכא
ממאנת והולכת וכו' וכן
מתניתין דהתם לא איירי
בקדושי טעות אלא
בקדושי קטנות דהא ר' יוחנן
ישמעאל בקדושי קטנות
נמי איירי אהא חת שבתא
למאן קדושי קטנה היא
דהא מייתי ראי' מינה
דאינה ממאנת לאחר הבאת
ב' שערות וקאמר דבר
שאמר סתם אפי' צדיק וכשל בו
דעו אלא ר' ישמעאל
בקדושי קטנות נמי איירי
אפי' אם תפרש מעין אותו
דבר שאמר אותו צדיק
שדבר בקדושי טעות
יכול בו דעו לעשות אפי'
בקדושי קטנות מ"מ
דאמר נמנו וגמרו עד
שחביא שתי שערות אי
לאפוקי מדר' יהודה נמנו
הא מדר' בנבעל וזאת בנה
מורכב על חתיפה היא אלא
לאפוקי מדר' ישמעאל עיי'
ברייא זו פרוש חבירא דרב
כהנא ולא עבד עובדא
אלא דר' ישמעאל אף
בקדושי קטנות נמי איירי
ואין נראה לומר דלית ליה
לשמאל מתני' דירבמות
וסבר לה כר' ישמעאל דהא
בפרק המדיר פריך לשמואל
ממשניות טובא ומשני להו

ריתני. מזכרין עליהן בורה ע"י בשמים ואין טעון בורה לאחרי
דהנהג מועטת היא: ברתני' וראוי לפיוס בן סורר ומורה
משיבא שפי שערות עד שיקוף וכן. אבל קודם ב' שערות לאו בר
עונשין הוא ומשקיק וכן ראו להוליד ורמנא אמר בן' ולא הראוי
להיות אלא: הסתמו ולא העליון.
באיו הקפת וכן אמרו במתנות
שלמטה ולא העליון: ה"ג רבי יהודה
אומר עד שירצה השחור ול"ג על
לנצ. כלומר שישמיר אותו מקום
משערות הרצה: גמ' איש כמי
נפרשה. (דברים כה) ואם לא יחפון
האיש הלך קטן לא חליץ אבל אשה
בין גדולה בין קטנה: הלכה כרבי
יהודה. שאם לא בא עליה משהביאה
שפי שערות שיכולה לעקור נישואי
קטנותיה עד שירצה השחור: שז
אינה יכולה למאן. דהן ביאה הו
לכו קדושין גמורין דגדולה היא וצידה
לקדש עצמה וכי פליג כשלא צעל
לאחר שגדלה פליג ואפ"ה לר"מ לא
נמאנת דכיון שהגדילה שעה אחת
ולא מיחסה שז אינה יכולה למחות
וחלו להו קדושין קמאי: צנשו של
רבי ישמעאל. ששילמיה אמה כשהיא
קטנה יתומה ולאחר שילדה באת
למאן: ופיא. מיעוטא הוא והכי
דריש היא אשה קמא שקדושה
גמורין היא דכי לא נאנסה אסורה
לבעלה ויש לך אחרת שאפילו ונתה
שלא צאונס מותרת לבעל ולצועל
ואיזו זו שקדושה קדושי טעות כגון
ע"מ שאני כהן והכי הוא ישראל
וכגון קטנה דאין מעשה כלום ואמה
נמי אין צידה לקדשה: ואפילו צנש
מורכב בו. דלאו נישואין הו לענין
זנות נמי לא מתקשרה עליה דפניה
צעלמא היא ולא אמרינן צעילות
צעל משגלה הו קדושין דקסבר כל
הצועל על דעת קדושין הראשונים
הוא צועל ולא נמכוין לחזור ולקדשה:
צנשא. חיל: ואפקוס. נבעלה
האחרון שצנשה צמיאון זה: שפי
שערות שוככות. שיכו ארוכות:
שפחות. מתניתין היא צנכות' ואמר
רב מלכא עלה' הלכה כר"א: צנורית.
מתניתין היא' עובד כוכבים המסתפר
מישראל כיון שהגיע לצנורית שומט
את ידו ואמרין' וכמה ואמר רב
מלכא עלה ג' אצעות לכל רוח:
צנורית. נמי משנה היא בלאו מעמידין'
מפני מה אסרו צנורות העובדי כוכבים
כו' ואמר רב מלכא עלה' מפני
שמחליקין פניהן בשומן חזיר. כל הנך
תלמא לא אחא רב מלכא אלא לפרשי
טעמא דמתניתין [אין] שיעורא או
לאוקמי הלכתא אצל גומות' שפוד'
ואפר מקלה' שמעתא דנפשיה היא
ורב פפא מחליף שפחות לרב מלכא
ואפר מקלה לרב מלכא: קשה צה רבי
חנינא. אי סלקא דעתך גומות אף
על פי שאין שערות לא ליסתמיט
צכוליה הש"ס חד מנא ולאשמועי'
מינות שהביאה שמים גומות:
מן

אמר רב איש אמר לי מר זוטרא קשה בה רבי חנינא מסורא לא ליסתמיט תנא ואשמועי'
גומות ה"א עד שיהו שתי שערות בשתי גומות קמ"ל דאפילו שתי שערות בגומא אחת ומי איכא כה"ג והכתוב
אשר בשערה ישופני והרבה פצעי חנם (א) ואמר רבא איוב בסערה חירף בסערה השיבוהו בסערה חירף אמר
לפניו רבש"ע שמא רוח סערה עברה לפניך ונתחלפה לך בין איוב לאיוב בסערה השיבוהו יויען ה' את
איוב

בא סימן פרק ששי נדה

נב.

קדושי טעות. הקשה ריב"ן וכי לית ליה מתניתין דיבמות (דף כ):
ואי אמה יכול לומר צנמותו ואם צנמותו שמיאנו
ולכא למימר דמתני' דהתם בקדושי קטנות והכא איירי בקדושי
טעות דקמתי צהדיא דרבי ישמעאל בקדושי קטנה נמי איירי שהרי
צמו שצאל למאן הו קדושי קטנות
דמינה מיימי רב כהנא קדושי דלינה
ממאנת אחר הבאת שערות וקאמר
דבר שאמר אותו דיקי יכשל צו זרעו
אלמא ר' ישמעאל בקדושי קטנות נמי
איירי ואע"ג דש' לפרש למה שאמר (א)
אחא דיקי היינו כעין דבר שאמר
אחא דיקי שהוא אומר בקדושי טעות
ובתו צאל למאן ממאנת קדושי קטנות
מ"מ מדקאמר נמנו וגמרו עד מתי
הצת ממאנת עד שצדיא ב' שערות
משמע דנמנו וגמרו לאפוקי מדר'
ישמעאל דליכא למימר לאפוקי מדרבי
יהודה דהא רבי יהודה מודה בנבעלה
חולת נבעלה שרי צנה מורכב על
כתפה היא ופירקא דקבר כרבי
ישמעאל ואמר צנורית המדיר (במנות)
דף עב: קדשה על תנאי וכנסה סתם
אפילו צעל אינה צריכה הימנו גט
וכי לית ליה לשמואל מתני' דיבמות
(דף כ): ובפ' המדיר (במנות דף עג.)
פריך לשמואל ממשניות טובא ומשני
להו ולא ציי למימר דפליג אסתם
משנה וי"ל ד' ישמעאל לית ליה
מתני' דיבמות ושמואל לא סבר כר'
ישמעאל אלא בקדושי טעות אצל
בקדושי קטנות לא סבר כוומיה אלא
כמתני' דיבמות (דף כ): ודמכילתין
דתנן עד מתי הצת ממאנת עד
שצדיא ב' שערות וצפרק מי שמת
(צ"ג דף קט.) קאמר שמואל צהדיא
צודקין למיאונין לאפוקי מדרבי יהודה
וכן מוכח נמי צפרק נושאין (יבמות
דף ק: דפריך ממאנת מי קא ילדה
ומשני בקדושי טעות וכרבי ישמעאל
משמע דוקא בקדושי טעות סבר
כוומיה ולא בקדושי קטנות דלצינא
דשמואל איירי התם והא דאמר
שמואל צ"ג צ"ש (סע דף קט:) וצהמליר
(במנות דף עג.) קטנה שלא מיאנה
והגדילה ועמדה ונישאת צריכה גט
משני משמע דלינה מקודשת לראשון
מדצריכה גט משני היינו מן הסוטה
אצל מדרבנן צריכה גט מלראשון
דמשהגדילה אינה יושאת צמיאון
כדפרשית: איכא בינייהו שפחות.
וא"ת לימא נמי איכא בינייהו אפר
מקלה דהו שמעתמא ותני לה דדרב
מלכא אידרצ פפא אמר שמעתא
דרב מלכא ויש לומר דה"ק כולוה
מתניתא רב מלכא ושמעתמא יש מהן
רב מלכא ויש מהן רב מלכא:
עד

שוככות וגראות כמי שירבה השחור על הלבן רבא אמר שתי שערות
המקיפות משפה לשפה א"ר חלבו אמר רב הונא שתי שערות שאמרו צריך
שיהא בעיקרן גומות רב מלכא אמר רב אדא בר אבהו גומות אע"פ שאין
שערות אמר רב חנינא בריה דרב איקא שפוד שפחות וגומות רב מלכא
בלורית אפר מקלה וגבינה רב מלכא רב פפא אמר מתני' ומתניתא רב מלכא
שמעתתא רב מלכא וסימנא מתניתא מלכתא מאי בינייהו איכא בינייהו שפחות
אמר רב איש אמר לי מר זוטרא קשה בה רבי חנינא מסורא לא ליסתמיט תנא ואשמועי'
גומות ה"א עד שיהו שתי שערות בשתי גומות קמ"ל דאפילו שתי שערות בגומא אחת ומי איכא כה"ג והכתוב
אשר בשערה ישופני והרבה פצעי חנם (א) ואמר רבא איוב בסערה חירף בסערה השיבוהו בסערה חירף אמר
לפניו רבש"ע שמא רוח סערה עברה לפניך ונתחלפה לך בין איוב לאיוב בסערה השיבוהו יויען ה' את
איוב

עין משפט נר מצוה

בא א טושה"ע א"ח סי' רטו
סעי' א:
בב ב מיי פ"ב מהל' אשוח
הל"א ופיא מהל' יבוס
הל"א סתם עינין לא טושה"ע
הא"ש סי' קסו סעיף ד וצרכ
אלפס יבמות פ"ג מן:
בב ג מיי פ"ב מהל' מתמס
הל"א:
בב ד מיי פ"ב מהל'
גיורשין הל"ד וע"ש
סתם עינין כ טושה"ע הא"ש
סי' קסו סעיף יב וצרכ
אלפס עין:
ה (מיי פ"ד מהל' אשוח
הל"א טושה"ע הא"ש סי' קסו
סעי' יב):
בב ו מיי פ"ב מהל' אסורי
ביאה הל"ז ופס"ד מהל'
אשוח הל"ז סתם לאין
קסו טושה"ע הא"ש סי' ו
סעיף א:
בב ז מיי שס פ"ג הל"ז:
בב ח מיי פ"ב מהל'
גיורשין הל"ד ד סתם
עין ז טושה"ע הא"ש סי'
קסו סעיף יב:
בב ט י ב מיי פ"ב מהל'
אשוח הל"ז סתם עינין
נ טושה"ע שס ע"ז טו:

תוס' הרא"ש (המשך)

וי"ל דרשמוא בקדושי טעות
סבר לה כר' ישמעאל אבל
בקדושי קטנות פליג עליה
והשתא לא פליג שמואל
אמתינות
ודמכילתין דתנן ממאנת עד
שחביא ב' שערות ומתניתין
דב' דתנן מלמדן את
הקטנה שתמאן בו. ר"ג
אומר תמאן עד שתגדיל
ותצא הלוו שמואל אחות
אשה וכן בס"פ מי שמת
אמר שמואל בדיקין
למיאונין לאפוקי מדר'
יהודה וכן משמע בפ'
יושאין דקאמר ממאנת מי
ילדה ומשני בקדושי טעות
וכר' ישמעאל משמע דוקא
בקדושי טעות סבר לה כר'
ישמעאל דיבמות גדולות
ולא בקדושי קטנות
ואליבא דשמואל איירי
התם וכן הלכה. והכי פסק
בפרק מי שמת הילכתא
בכולהו דאמר שמואל ודא
מיינויהו בדיקין לחליצה
ולמיאונין
ולקדושי: עבוד עובדא
כר' יהודה אע"פ שנבעלה.
יתמה לי מאי קסברי אי
טעמא דר' יהודה משום על
דעת קדושין הראשונים הוא
בועל אפי' רבה השחור נמי
ואי קסבר לשם קדושין
הוא בועל אפי' הביא שתי
שערות נמי וצ"ל דסבירא
להו דר' יהודה על דעת
קדושין הראשונים הוא
בועל ומי כשהיא גדולה כל
כן שכבר רבה השחור אמור
אבן דלא ממאנת [גזירה]
רבו נתקדשה האידנא:
איכא בינייהו שפחות.
פרש"י ושנגדלה דהיינו
אבן מקלה דהו שמעתא
ורב מלכא אמר. א"כ ה"ק
כולהו מתנייתא רב מלכא
ושמעתיא רב מן רב
מלכא אמר: